

Kirkon uudet virkamiesoikeudelliset säännökset 2013

Erinäisiä kysymyksiä

Matti Mäkinen
Lakimiesasessori

Pappisvirka

- määritelmät KL 5 luvun 1 a §:ssä
- papit edelleen piispan ja tuomiokapitulin kaitsenta- ja valvontavallan alaisia
- eron myöntämisestä pappisvirasta, pappisvirasta pidättämisestä ja pappisviran menettämisestä säännös KL 5 luvun 3 §:ssä
- näiltäkään osin ei enää kurinpitomenettelyä – KL 23 luku kumottu 1.6. lukien

Pappisvirka - tunnustus

- poikkeaminen tunnustuksesta, tuomiokapituli voi antaa kirjallisen varoituksen tai pidättää pappisvirasta 1 - 6 kk
- jos pappi ei pappisvirasta pidätyksen aikana pyydä eroa pappisvirasta tai osoittanut tahtoa pysyä kirkon tunnustuksessa, tuomiokapituli määrää hänet menettämään pappisviran

Pappisvirka ja sanktiot

- sopimaton käytös pappisvirassa, toimiminen vastoin pappisviran velvollisuuksia ja pappislupausta tai velvollisuuksien laiminlyönti – tuomiokapituli voi antaa kirjallisen varoituksen tai pidättää pappisvirasta 1-6 kk
- jos menettely osoittaa papin ilmeisen sopimattomaksi olemaan pappina, tuomiokapituli voi suoraan päättää pappisviran menettämisestä
- jos yleisen tuomioistuimen rangaistus, joka osoittaa papin ilmeisen sopimattomaksi, voi menettää pappisviran
- nämä eivät siis ole kurinpitorangaistuksia vaan hallinnollisia seuraamuksia, joita koskevat päätökset ovat valituskelpoisia

Muutoksenhaku - muutoksia

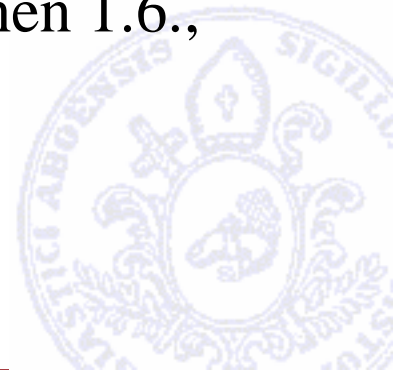
- KL 24 luku 14 §:n 1 momentin 4 - 8 kohdat ja 2 momentti muuttuneet
- tuomiokapitulin päätös seurakuntapastorin virkamääräyksestä ja kirkkoherran/kappalaisen sijaismääräys - tässä ei muutosta nykyiseen
- työnantajan KL 6:26,3 nojalla antama varoitus
- työnantajan KL 6:31 §:n nojalla tekemät terveydentilan selvittämistä koskevat päätökset
- työnantajan KL 6:63 §:ssä säädetyt väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä koskevat päätökset

Voimaantulo ja siirtymäsäännöksiä

- kirkkolain ja -järjestyksen muutokset tulevat voimaan 1.6.2013
- lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään voimaan tullessa olleita säännöksiä noudattaen, esim. ennen 1.6. haettavaksi julistetut kanttorin virat
- kurinpitoasiassa vireillepanoajankohta (ks. KL 23:6,2) ratkaisee käsittelyyn sovellettavan lain
- jos rikkomus ennen 1.6. mutta ei vireille ennen 1.6., käsitellään uuden lain säännösten mukaisesti

Voimaantulo ja siirtymäsäännöksiä

- viranhaltija, joka nimitetty tai valittu tehtävään ennen 1.6., säilyttää kelpoisuutensa ko. virkaan konfirmaatioedellytyksen puuttumisesta huolimatta
- myös ne viranhaltijat, jotka olleet virassa 1.1.1994 ja joilla on nykyistä korkeampi eroamisikä (70 v), säilyttävät tämän eroamisiän
- jos virka julistettu haettavaksi ennen 1.6. 2013, yleistä kelpoisuutta koskevaan vaatimukseen sovelletaan aikaisempia säännöksiä

Virkasäännön voimassaolo

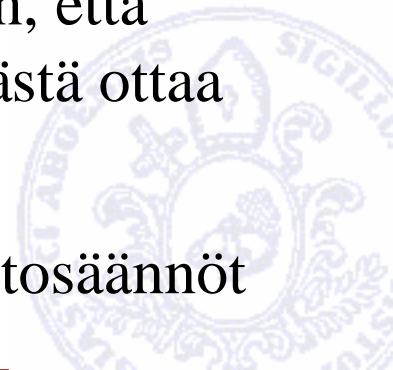
- virkasäännöt voimassa enintään vuoden ajan lain voimaantulosta eli kumoutuvat kokonaan 1.6.2014 mennessä
- sellaisia säännöksiä, jotka ristiriidassa uusien säännösten kanssa, ei voi enää noudattaa 1.6.2013
- tarpeellinen säännös on edelleen mallivirkasäännön 11 § 1 ja 2 momentit ja erityisesti 2 momentti: Jos viran täyttävästä viranomaisesta ei ole määräystä ohje- tai johtosäännössä tai jos kirkkovaltuusto ei ole virkaa perustaessaan pidättänyt viran täyttämistä itsellään, viranhaltijan ottaa kirkkoneuvosto

Virkasäännön kumoutuminen

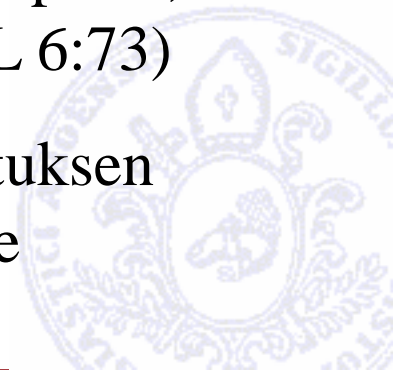
- virkasääntöjen kumoutumisen johdosta seurakunnan on tarkistettava kirkkoneuvoston ohjesääntö ja viranhaltijoiden johtosäännöt
- virkasäännön 11 § 2 siirrettävä kirkkoneuvoston ohjesääntöön kirkkoneuvoston tehtäväksi – vaihtoehtoisesti jokaisen viran johtosääntöön
- kanttorin valinta siirtyy kirkkovaltuustolta kirkkoneuvostolle mainitun virkasäännön pykälän mukaisesti - tämä syytä huomata – jos halutaan, että valtuusto jatkossakin valitsee kanttorin, pitää tästä ottaa määräys kanttorin viran johtosääntöön
- KJ 7:1 mukaan kirkkovaltuusto hyväksyy johtosäännöt

Muuta toimeenpanosta

- kirkkoneuvoston ohjesääntöön syytä ottaa myös määräys siitä kuka antaa työtodistuksen – sen antaa työnantaja (KL 6:73) eli kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto ellei delegoitu viranhaltijalle
- kirkkoneuvoston ohjesääntöön maininta, että kirkkoherra antaa hengellisen työn tekijöille ja talouspäällikkö muille – sama jako kuin nykyisinkin
- kirkkoherralle työtodistuksen antaa tuomiokapituli, jossa asia tultaneen delegoimaan piispalle (KL 6:73)
- KL 6:73 mukaan kirkkoherra antaa työtodistuksen kappalaiselle, seurakuntapastorille ja lehtorille

Palvelusuhteen lakkaamisesta

- nyt ei enää 1.6. jälkeen ole säännöstä siitä, että virkasuhde lakkaisi ilman irtisanomista siitä ajankohdasta lukien, josta viranhaltija on nimitetty, määrätty tai siirretty pysyvästi toiseen kirkon seurakunnan tai seurakuntayhtymän virkaan
- tästä seuraa muutos myös pappien ja kanttorien osalta, että he joutuvat irtisanoutumaan aikaisemmasta virastaan KL 6:55 säädettyjä irtisanomisaikoja noudattaen – tämä vaikuttaa uuden viran vastaanottamisajankohtaan
- kappalaisille ja seurakuntapastoreille voidaan määrätä koeaika, mikä voi lisätä aikaisempaan virkaan liittyviä virkavapaushakemuksia

Pakolliset virat seurakunnassa

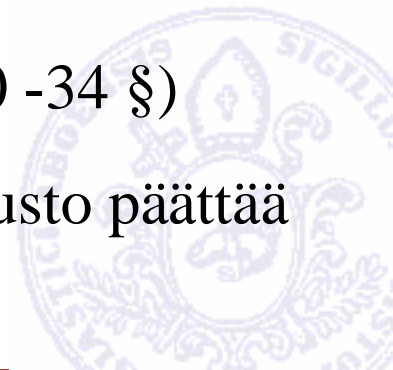
- KJ 6:1 § määrittelee seurakunnassa pakolliset virat: kirkkoherra, kanttori, diakonian virka
- ainoan kanttorin ja diakonian virka voidaan KL 6:52 sanotuilla perusteilla (=taloussyyt) tuomiokapitulin suostumuksella perustaa tai muuttaa osa-aikaiseksi tai jättää määräajaksi täyttämättä tai täyttää osa-aikaisena määräajaksi tuomiokapitulin luvalla
- voi olla kappalaisen virkoja – perustamis- tai lakkauttamispäätöstä ei enää 1.6. jälkeen alisteta tuomiokapitulin vahvistettavaksi
- kanttorin viran vastaavia päätöksiä ei enää alisteta

Muita virkoja KJ 6:1

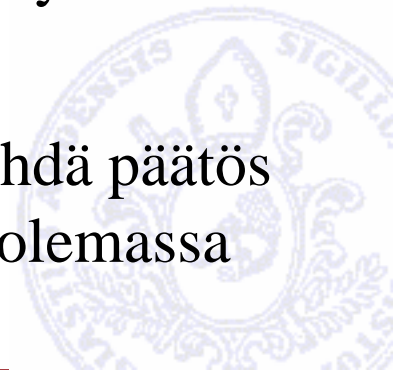
- yhtymässä pappi on seurakuntapastori, muut virat ykv:n päätöksellä ellei perussäännössä annettu srkneuv.
- useammalla seurakunnalla voi olla yhteinen kirkkoherran virka tuomiokapitulin päätöksellä
- kanttorin, diakonian tai seurakunnan taloushallinnon johtotehtäviä koskeva virka voi olla seurakuntien yhteinen asianomaisten seurakuntien päätöksellä – tarkempia määräyksiä KJ 6:35 – 37 §:ssä
- myös lehtorin virkoja voi vielä olla (KJ 6:30 -34 §)
- lisäksi muita virkoja sen mukaan kuin valtuusto päättää

KJ 6 luvusta edelleen

- kirkkoherran tehtävät KJ 6:13 §:ssä – ei juuri muutoksia nykyiseen
- uutena säännös lähiesimiehestä KJ 6:13 § 3 mom.
- kirkkovaltuusto tai srkneuvosto voi päättää, että kirkkoherran alainen viranhaltija/työntekijä toimii päätöksessä mainittujen kirkkoherran alaisten muiden viranhaltijoiden/työntekijöiden esimiehenä – kirkkoherra kuitenkin kaikkien hengellisten työntekijöiden ylin esimies
- valtuustojen/srkneuvostojen nyt siis syytä tehdä päätös lähiesimiehestä sielläkin missä tällaisia on jo olemassa

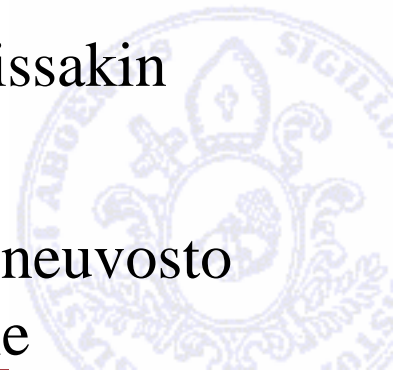
Työnjakokirjasäännös pois

- uudistuksessa luovuttu papiston työnjakokirjasta
- papin virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta päättää KL 6:37,2 nojalla kirkkoherra – aiempi sopimus muuttuu kirkkoherran hallintopäätökseksi eli päätös kirjattava kuten kirkkoherran viranhaltijapäätökset
- uusi säännös painottaa ja tarkentaa kirkkoherran esimiesasemaa suhteessa muuhun papistoon
- toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy
- viranhaltijaa kuultava ennen päätöksen tekemistä – päätös työnjohdollinen, josta ei HLL 5 § 2 mom. mukaan saa valittaa
- virkasuhteen osa-aikaistaminen tai viranhaltijan siirtäminen toiseen virkaa eivät tällaisia päätöksiä – ks. KL 6:35 ja 6:38

Kanttorin virka

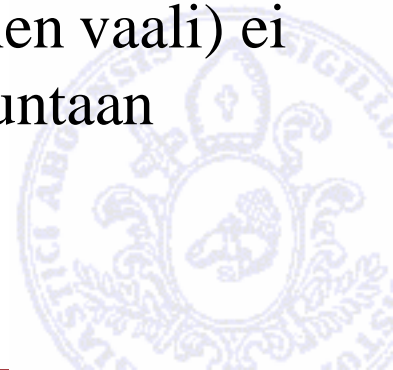
- seurakunta julistaa haettavaksi ja täyttää kuten muutkin seurakunnan virat – tuomiokapitulilla ei tehtäviä, paitsi KJ 6:1,1 tapauksissa ainoan kanttorin osalta jos ei taloudellisista syistä haluta täyttää toistaiseksi kokoaikaisena
- virat edelleen kolmeasteisia (KJ 6:6), piispainkokous päättää kelpoisuusvaatimuksista, jotka sitovat seurakuntaa (Pk päätös 9.2.2010/sk nro 108)
- kielitaitovaatimuksesta voi viran perustava viranomaisen myöntää erivapauden, kuten muissakin viroissa
- viranhaltijan valitsee ja eron myöntää kirkkoneuvosto ellei johtosäännössä anneta valintaa valtuustolle

Kirkkoherran ja kappalaisen virantäyttö

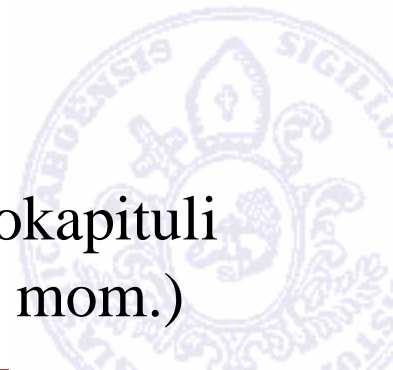
- virantäyttömenettely säilyy pääosin nykyisenä
- virkojen osalta tuomiokapitulin harkintavalta virantäytössä laajenee KJ 6:15,1 ja 25 § – voi menetellä hakuajan jälkeen KL 6:10,2 mom. mukaisesti
- perustellusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai viran täyttämättä jättämisestä – näin vaikka hakijoita olisi useampiakin kuin vain yksi – seurakunnan lausunto voidaan pyytää
- kirkkoherranvaalin erillinen uudistus (välillinen vaali) ei tule nyt voimaan. Odottaa ministeriössä eduskuntaan lähettämistä.

Seurakuntapastorien virantäyttö

- virantäyttömenettely säilyy pääosin nykyisenä
- tuomiokapituli täyttää virat, ei julisteta haettavaksi - seurakunnalle voidaan antaa lupa laittaa ilmoitus lehteen viran vapaana olemisesta
- tuomiokapituli antaa sopivalle papille viranhoitomääräyksen toistaiseksi – KL 6:11 § 2 mom.
- seurakunnalle lausuntomahdollisuus ennen virantäyttöön ryhtymistä ja virkaan ilmoittautuneista ennen täyttämistä, jos kiireellisyydestä ei muuta johdu
- kun tarvitaan kirkkoherran, kappalaisen tai seurakuntapastorin väliaikaista hoitajaa, tuomiokapituli määrää virkaan sopivan hiippakunnan papin (3 mom.)

Virkavapaan ja vuosiloman myöntäjä

- säännös kirkkojärjestyksen 6 luvun 8 §:ssä
- kirkkoneuvosto tai srkneuvosto muille kuin papeille
- yhteinen kirkkoneuvosto kaikille yhtymän viranhaltijoille
- kirkkoherra vuosiloman, vapaa-ajan ja enintään 2 kk virkavapaan seurakunnan papinviran haltijalle
- tuomiokapituli vuosiloman, virkavapauden ja vapaa-ajan kirkkoherralle ja yli kahden kuukauden virkavapaat muille papeille
- seurakunnan lausunto ja ilmoitukset (KJ 6:9 §)
- ohje- tai johtosäännöllä voidaan delegoida viranhaltijalle (KL 10:4,2)

Palvelussuhteeseen ottaminen

Palvelussuhteeseen ottaminen prosessina:

- 1) Tehtävän ja sisällön tarpeellisuuden arviointi
- 2) Päätös haettavaksi julistamisesta
- 3) Hakuilmoituksen sisältö
- 4) Hakuilmoituksen julkistamisväylä
- 5) Hakijoiden listaus
- 6) Haastatteluun kutsuttavat ja/tai testattavat
- 7) Kirjallisen päätösesityksen valmistelu
- 8) Vaali
- 9) Valinnasta tiedottaminen

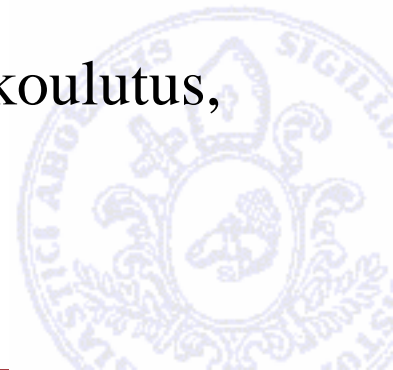
Tässä seurataan virkasuhteeseen ottamisen mallia (usein perusteltua käyttää myös työsuhteessa, vaikka normit eivät siihen pakota)

Palvelussuhteeseen ottaminen

- 1) Tehtävän ja sen sisällön tarpeellisuuden arviointi
 - Onko tehtävä tarpeellinen?; onko srk:lla varaa?
 - Onko viran johtosääntö ajan tasalla ja kuvaa oikein viran tehtävien nykytilaa? Tarvitaanko johtosääntöä?
 - Ehdottomien kelpoisuusvaatimusten toteaminen (virka- ja työsuhteen ero!)
 - -> Erotettava kelpoisuusvaatimukset siitä, mikä haussa voidaan lukea eduksi
 - Hakuilmoituksessa esitettävät vaatimukset/toiveet (koulutus, kokemus, henkilökohtaiset ominaisuudet)

Palvelussuhteeseen ottaminen

2) Päätös haettavaksi julistamisesta

- Onko seurakunnalla tehtävään ottamiseen liittyviä linjauksia (esim. virantäyttökielto ilman eri harkintaa)?
- Kenen tehtävänä päättää haettavaksi julistamisesta (yleensä neuvosto; viranhaltija?; kenellä on toimivalta?)
- Kuka vastaa hakuilmoituksen sisällöstä?
- (työsuhteessa ei haettavaksi julistamispakkoa)

Palvelussuhteeseen ottaminen

3) Hakuilmoituksen sisältö

- Tehtävän keskeinen sisältö ja nimi
- Ehdottomat kelpoisuusvaatimukset
 - kirkkoon kuuluminen? (virka aina; työsuhde ”hengellinen työ)
 - koulutus? (onko määräystä kirkon säännöksissä ja/tai johtosäännössä?); työsuhhteessa vain jos asetetaan
 - kielitaito?
 - onko muita kelpoisuusvaatimuksia? (virassa johtosääntö sitoo)
- Haussa muuten eduksi luettavat seikat
 - ei kelpoisuusvaatimus, mutta ilmoittaminen sitoo harkintaa!
 - esim. tietynlainen työkokemus, yhteistyötaidot

Palvelussuhteeseen ottaminen

3) Hakuilmoituksen sisältö jatkuu...

- Tarvitaanko rikosrekisteriote?
- Sovelletaanko koeaikaa?
 - virkasuhde max. 6 kk; työsuhde max. 4 kk
- Palkkaus tai sen perusteet
- Hakuaika ja hakemusten toimitusosoite (+ Internet-osoite)
- Kuka antaa lisätietoja?

Palvelussuhteeseen ottaminen

- 4) Hakuilmoituksen julkistamisväylä
- Muotovaatimus: seurakunnan julkisten kuulutusten ilmoitustaulu!
 - -> muu harkintaa; ei pakollista
 - Lehdet
 - Internet
 - Kirkkohallituksen ylläpitämä srk:lle maksuton ilmoitusmahdollisuus Oikotiellä

Palvelussuhteeseen ottaminen

5) Hakijoiden listaus

- Listaus muotovaatimus päätöksenteon pohjaksi
- Kaikki hakijat ja heidän pääasialliset tietonsa lyhyesti:
 - nimi
 - ikä?
 - koulutus
 - pääasiallinen työkokemus
 - valintaan vaikuttavat luottamustoimet
- Todetaan, ketkä eivät täytä kelpoisuusvaatimuksia

Palvelussuhteeseen ottaminen

- 6) Haastatteluun kutsuttavat ja/tai testattavat
- Alustava karsinta = haastateltavien valinta
 - kuka/ketkä tekevät valinnan?
 - Valinnan valmisteluun valmisteluryhmä?
 - kirkkoherra, talouspäällikkö, työalajohtaja, kn:n varapj??
 - EI neuvosto (se päättää); EI tulevia työtovereita

Palvelussuhteeseen ottaminen

- 6) Haastatteluun kutsuttavat ja/tai testattavat - jatkuu
- Haastattelun valmistelu: mitä kysytään?
 - Testataanko lisäksi?
 - Tietojen hankinta vain hakijalta itseltään!
 - suostumuksella myös esim. edellisiltä työnantajilta
 - vain työtehtäviin liittyviä kysymyksiä
 - perhesuhteet, harrastukset yms. eivät yleensä sopivia
 - voidaan kysyä, mitä hakija itse haluaa kertoa itsestään

Palvelussuhteeseen ottaminen

- 7) Kirjallisen päätösesityksen valmistelu
 - Päähakijoiden kuvaus ja keskinäinen vertailu listausta tarkemmin
 - peilaus suhteessa hakuilmoitukseen
 - vahvuudet esiin kustakin; myös heikkoudet
 - valintaehdotus varalle yleensä poikkeus (etsitään parasta)

Palvelussuhteeseen ottaminen

8) Vaali

- Jos yksimielisyys, valinta todetaan
- Jos esitetyn lisäksi vastaehdotus-> äänestys (yleensä suljettu lippuäänestys) -> äänestää voi kaikkia kelpoisia hakijoita
 - suljettu lippuäänestys ei poista syrjintäperusteita!
 - mahdollisia valituksia varten syytä tehdä keskustelumuoistio eri ehdokkaiden puolesta tai vastaan esitetyistä perusteluista
- Jos valitaan myös varalle, se oma erillinen vaali
- Ks. tarkemmin vaalitoimituksesta KL 7:4 ja KJ 7:4 selityksineen kirkkolain 2008 kommentaarista

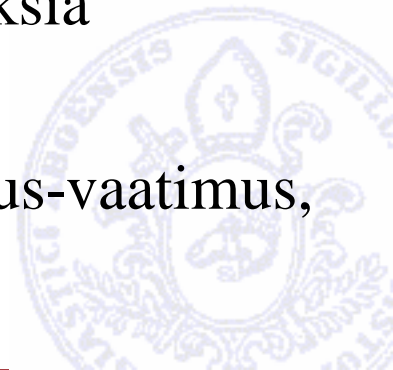

Palvelussuhteeseen ottaminen

9) Valinnasta tiedottaminen

- Ilmoitus valitulle ja muille hakijoille ->
 - työsuhteessa ilmoitus valinnasta -> tehdään työsopimus
 - virkavalinnassa valitulle ote pöytäkirjasta -> ei muuta; ei tehdä ”virkasopimuksia”!
- Oikaisuvaatimus/valitusaika alkaa kulua tiedoksi antamisesta
- Virkavalinnassa oikaisuvaatimusohjeen tai valitusosoituksen antaminen pakollista
- Työsuhteeseen valinnasta ei hakijoille valitusosoituksia
 - oikeusturva haetaan käräjäoikeudesta!
 - poikkeus: jos työsuhteelle on asetettu kelpoisuus-vaatimus, sen osalta annetaan oikaisuvaatimusohje

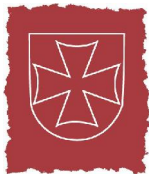

Palvelussuhteeseen ottaminen

Lisäksi

- Virkaan valitulle annetaan viranhoitomääräys ja selvitys virkasuhteen ehdoista (KL 6:18)
- Työsuhteessa tehdään kirjallinen työsopimus

KIITOS

Ja hyvää kotimatkaa!

